

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρυσχὸν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἑσωτερικοῦ

Ἐξωτερικοῦ

Ἑτησίᾳ δρ. 8.—

Ἑτησίᾳ φρ. χρ. 10.—

Ἑξαμήνιος 4,50

Ἑξαμήνιος 5,50

Τριμήνιος 2,50

Τριμήνιος 3.—

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1ην ἐκάστου μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20

Διὰ τῶν Πρακτόρων Ἑσωτερ. λ. 10. Ἐξωτερ. λ. 15

Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, Α' καὶ Β' περιόδου τιμῶνται ἑκάστων λεπ. 25

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρθάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 24ος

Ἐν Ἀθήναις, 6 Μαΐου 1917

Ἔτος 39ον.—Ἀριθ. 23

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'. (Συνέχεια)

Ἀλλὰ ὁ Κύρος Σμιθ εἶχε βγῆ ἀπὸ τὰ Καμίνια καὶ ὁ Πέγκροφ ἐτοιμάσθηκε νὰ κυνηγήσῃ φῶκες, χωρὶς νὰ λάβῃ ἄλλη ἐξήγησι.

Σὲ λίγο, μαζεύτηκαν ὅλοι οἱ μέρος τῆς ἀκρογιαλίας, ὅπου τὸ κανάλι, ἀνάμεσα τοῦ μικροῦ νησιοῦ καὶ τοῦ μεγάλου, εἶχε ἓνα πέρασμα ρηχό, ποῦ οἱ κυνηγοὶ μας μπόρεσαν νὰ τὸ περάσουν, χωρὶς νὰ πελαγώσουν παρὰ μόλις ὡς τὰ γόνατα.

Ὁ Κύρος Σμιθ γιὰ πρώτη φορὰ πατοῦσε τὸ νησάκι ἐκεῖνο, οἱ σύντροφοί του ὁμοῦς γιὰ δεύτηρη, γιατί ἐκεῖ τοὺς εἶχε ρίξῃ τὸ ἀερόστατο.

Μόλις βγήκαν στὴν ξηρὰ, εἶδαν καμιὰ ἑκατοστὴ πικουρίνους (λιπαρόχηνες), ποῦ τοὺς κύτταζαν μὲ τὰ γνά τους μάτια. Θὰ τοὺς ἐσκότωναν εὐκόλῃ μὲ τὰ μπαστούνια τους, ἀλλὰ πρῶτο ποῦ δὲν τοὺς ἐχρησίμευαν αὐτὰ τὰ πουλιά, καὶ δεύτερο, δὲν ἤθελαν νὰ τρομάξουν τῆς φώκες, ποῦ ἦταν ἑκπλωμένες στὴν ἄμμο, λίγο πρὶ πέρα. Ἐπροχώρησαν λοιπὸν σιγά-σιγά ὡς τὴ βορεινὴ ἄκρη, ὅπου ἐφαίνοντο κατὶ μαῦρα σημάδια νὰ πλέουν στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ, σὰν κορυφές κινουμένων ὑφάλων.

Ἦταν τὰ ἀμφίβια ποῦ ἐπρόκειτο νὰ κυνηγήσουν. Ἐπρεπε ὁμοῦς νὰ τάφισουν πρῶτα νὰ βγοῦν ἔξω, γιατί ἡ φώκες, θαυμάσιες κολυμ-

βήτριες, στὸ νερὸ δὲν πιάνονται εὐκόλῃ, ἐνῶ στὴν ξηρὰ, τὰ κοντὰ τους πόδια δὲν τοὺς ἐπιτρέπουν νὰ τρέχουν πολὺ.

Ὁ Πέγκροφ, ποῦ ἐγνώριζε τὰ συστήματά τους, ἐσυμβούλευσε νὰ τῆς περιμένουν, ὡς ποῦ νὰ ἑκπλωθοῦν σὰν τῆς ἄλλης στὸν ἄμμο, εἰς τῆς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ἐκείνου, ποῦ δὲν θάργοῦσε νὰ τῆς θυθίσῃ σὲ ὕπνο βαθύ. Θὰ τοὺς ἐκο-
βαν τότε τὴν ὑποχώρησι καὶ θὰ τῆς

κτυποῦσαν. Κρύφθηκαν λοιπὸν πίσω ἀπὸ τὰ βραχάκια τῆς ἀκρογιαλίας καὶ ἐπερίμεναν σιωπηλοί.

Πέρασε μιὰ ὥρα ὡς ποῦ νὰ βγοῦν ἡ φώκες καὶ νὰ κοιμηθοῦν. Ἦταν καμμιὰ δωδεκαριά. Ὁ Πέγκροφ τότε καὶ ὁ Χάρμπερτ πῆγαν σιγά-σιγά ἀπὸ πίσω, ἐνῶ ὁ Κύρος Σμιθ, ὁ Γεδεὼν Σπίλεττ καὶ ὁ Νάβ σύρθηκαν ὡς τὸ πεδίο τῆς μάχης ἀπὸ μπροστά.

Ἐξάνα, τὸ ψηλὸ ἀνάστημα τοῦ Πέγκροφ ἀνορθώθηκε μὲ μιὰ κραυγὴ. Ὁ μηχανικὸς καὶ οἱ σύντροφοί του ἐτρεῖξαν νὰ σταθοῦν ἀνάμεσα εἰς τῆς φώκες καὶ στὴ θάλασσα. Δυὸ ἀπὸ τὰ ἀμφίβια, κτυπημένα μὲ δύναμι, ἔμειναν νεκρὰ ἐπάνω εἰς τὴν ἄμμο· τὰ ἄλλα, ἀλαλιασμένα, κατάφεραν νὰ πέσουν στὴ θάλασσα καὶ νὰ σωθοῦν.

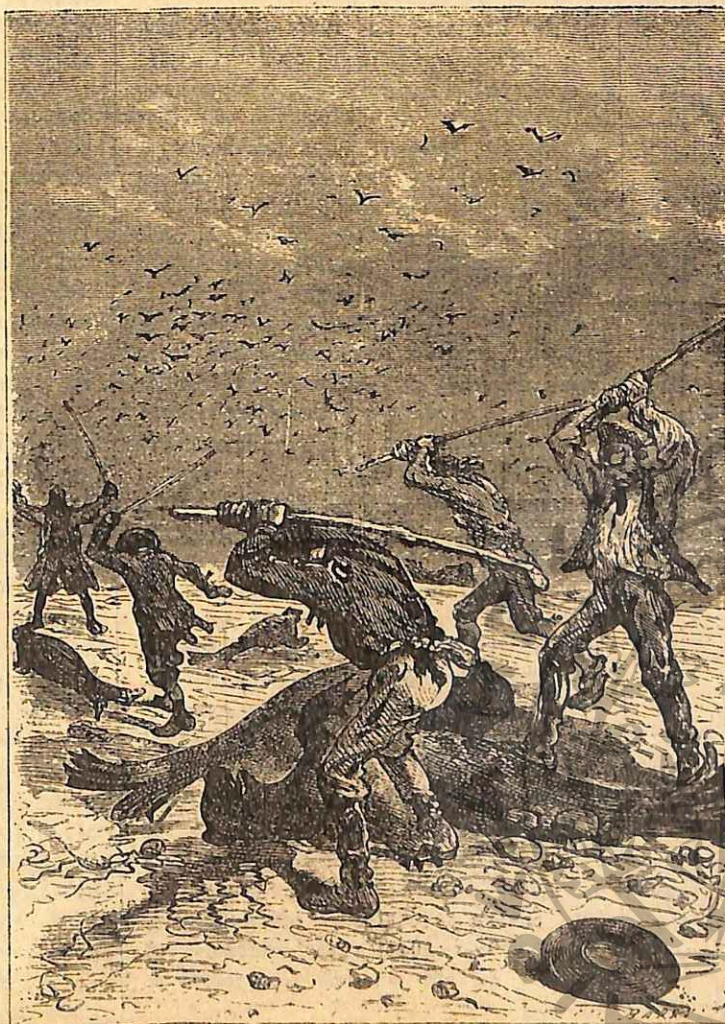
— Ἡ φώκες ποῦ ζητήσατε κύριε Σμιθ! εἶπε ὁ ναύτης, πλησιάζουν τὸν μηχανικό.

— Πρὸς καλὰ, ἀποκρίθηκε αὐτός, θὰ τῆς κάμωμε φυσητήρι.

— Φυσητήρι;! Νὰ λοιπὸν φώκες ποῦ ἔχουν τύχη!

Πραγματικῶς, φυσητήρι, ποῦ τοῦ ἐχρειάζετο γιὰ τὴν κατεργασία τοῦ μεταλλεύματος, ἐλογάριαζε νὰ κατασκευάσῃ ὁ Κύρος Σμιθ μὲ τὸ δέρμα τῶν φωκῶν. Ἦταν μακρὺς ὡς ἑξὶ πόδια καὶ στὸ κεφάλι ἔμοιαζαν μὲ σκυλιὰ. Ἐπειδὴ ἦταν περσιτὸ νὰ φορτωθοῦν ὅλο τους τὸ βάρος, ὁ Πέγκροφ καὶ ὁ Νάβ ἀποφάσισαν νὰ τῆς γδάρουν ἐκεῖ δά, ἐνῶ ὁ Κύρος Σμιθ καὶ ὁ ρεπόρτερ θὰ ἐξερευνοῦσαν τὸ νησάκι.

Ἰστὲρ ἀπὸ δυὸ ὥρες, ὁ Κύρος Σμιθ εἶχε στὴ δια-

«Δυὸ ἀπὸ τὰ ἀμφίβια, ἔμειναν νεκρὰ ἐπάνω εἰς τὴν ἄμμο...» (Σελ. 181, στ. γ')

θεσί του δυο φωκοδέρματα, που έσκόπευε να τα μεταχειρισθῇ ὅπως ἤταν, χωρίς να τὰ κατεργασθῇ καθόλου. Κι' ὅταν ἡ θάλασσα τραβήχθηκε, οἱ ἄποικοι, ἀπὸ τὸ ἴδιο πέρασμα, γύρισαν στὰ Καμίνια.

Δὲν ἦταν εὐκόλη ἐργασία νὰ τεντωθοῦν ἐκεῖνα τὰ δέρματα σὲ πλαίσια ἀπὸ ξύλο καὶ νὰ ραφθοῦν μὲ φυτικές κλωστές, γιὰ νὰ μποροῦν νὰποθηκεύουν ἄερα. Ὁ Κύρος Σμῖθ δὲν εἶχε παρὰ τὰ δυο ἐκεῖνα χαλύβδινα ἐλάσματα, ἀπὸ τὸ περιλαίμιον τοῦ Τόπ' καὶ ὅμως δειχθηκε τόσο ἐπιτήδειος, κ' οἱ σύντροφοί του τὸν ἐβοήθησαν μὲ τόσο ζήλο, ὥστε ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες, τὸ φουσέρῳ ἦταν ἔτοιμο.

Τὴν 20 Ἀπριλίου, τὸ πρωί, ἄρχισε ἡ «μεταλλουργικὴ περίοδος», ὅπως τὴν ὠνόμασε ὁ ρεπόρτερ ἐπὶ τῆς σημειώσεώς του. Τὰ κοιτάσματα τοῦ γαιάνθρακος καὶ τῶν μεταλλευμάτων εὐρίσκοντο στὰ βορειοανατολικά ριζοβούνια τοῦ Φραγκλίνου, δηλαδὴ σὲ ἀπόστασι ἑξῆς μιλίων. Ἐκεῖ θὰ ἐκavian τὸ καινούργιο ἐργαστάσιον καί, ἐπειδὴ δὲν ἦταν δυνατό νὰ γυρίζουν καθεμέρα στὰ Καμίνια, ἀποφάσισαν νὰ κατασκευάσουν μιὰ καλύβα ἀπὸ κλαδιά, γιὰ νὰ ἐξακολουθῇ ἀδιάκοπη ἡ ἐργασία τους καὶ ἡμέρα καὶ νύκτα.

Μὲ τὸ σχέδιον αὐτό, ἐξεκίνησαν ἀπὸ τὸ πρωί. Ὁ Νάβ κι' ὁ Πέγκροφ κουβαλοῦσαν τὸ φουσέρῳ, καθὼς καὶ ἀρκετὴ προμήθεια τροφίμων. Ἐπέρασαν τὰ δάση τῆς Ἀγαλλίδας, ἀπὸ τὰ πυκνότερα μέρη τους, λοξὰ, μὲ διεύθυνσι ἀπὸ τὰ νοτιοανατολικά στὰ βορειοδυτικά. Ἐπρεπε νὰνοῖξουν ἐκεῖ ἕνα δρόμο, ποῦ θάποτελοῦσε κατόπι τῆς συντομώτερης ἀρτηρίας μεταξὺ Τερψιθέας καὶ Φραγκλίνου. Ὁ Τόπ ἔτρεχε μέσα στὰ χόρτα καὶ στοὺς θάμνους κ' ἐβγαζε διαφόρων εἰδῶν κυνήγι. Ὁ Χάρμπερτ κι' ὁ Γεδεὼν Σπίλεττ σκότωσαν μὲ τὰ βέλη τους δυο καγκαρὺ καὶ μιὰ ἑχιδνα, ζωοπερίεργο, ποῦ ἔμοιαζε μὲ ἀκανθόχοιρο, γιὰτ' εἶχε ἀγκάθια κ' ἐμαζεύετο σὰ σφαῖρα, καὶ μὲ μυρμηκοφάγο, γιὰτ' εἶχε μακρὰ νύχια, μακρουλή, λεπτή μουρίτσα, ποῦ ἔτελειώανε σὲ μύτη πουλιοῦ, καὶ γλώσσα μὲ ἀγκάθια.

— Κι' ἄμα μπῆ στὸ τσουκάλι, ρώτησε ὁ Πέγκροφ, μὲ τί μοιάζει τότε;
— Μὲ θαυμάσιον μωσχράκι! ἀποκρίθηκε ὁ Σπίλεττ.

— Αὐτὸ μ' ἐνδιαφέρει ἐμένα!

Στὰ δάση ἐκεῖνα, ἀπάντησαν καὶ μερικὸς ἀγριοχοῖρος, ποῦ δὲν εἰδείξαν ἐπιθετικὰς διαθέσεις ἐναντίον τῶν κυνηγῶν. Ὁ Γεδεὼν Σπίλεττ, στοὺς χαμηλότερους κλάδους ἐνὸς δένδρου, εἶδε κ' ἕν ἄλλο ζωο, ποῦ τὸ πῆρε γι' ἀρκούδα. Εὐτυχῶς δὲν ἦταν παρὰ ἕνας εἰρηνικὸς τ ε μ π ἔ λ η ς ἡ κ ο ὄ λ α ς

(βραδύπους), ζωο μέγαλον σὰν σκύλος, μὲ φουντωτὴ γούνα καὶ δυνατόν νύχια, ποῦ τοῦ ἐπιτρέπει νὰ σκαρφαλῶν ὅτ' ἀνδρὰ καὶ νὰ τρέφεται μὲ φύλλα. Ὁ ρεπόρτερ ἔσβυσε τὴ λέξι: «ἄρκτος» κάτω ἀπὸ τὸ σκίτσο ποῦ τοῦ εἶχε κόμῃ, ἔγραψε στὴ θέσι τῆς «κούλας»(*) κ' ἐξακολούθησαν τὸν δρόμο τους.

Ὅλη τὴν ἡμέραν τὴν πέρασαν μέσα στὸ δάσος. Τὸ βοάδου, στῆς πέντε, βγήκαν καὶ σταμάτησαν σ' ἕνα μέρος, ὅπου ἄρχιζαν πιά τὰ ριζοβούνια τοῦ Φραγκλίνου. Καμμιὰ ἐκατοστὴ βήματα πάρα κάτω, ἔτρεχε τὸ Κόκκινον Ποτάμι τὸ πόσιμον λοιπὸν νερὸ δὲν ἦταν μακρὰ.

Ἀμέσως διωργάνωσαν τὴν ἐγκατάστασι. Σὲ μιὰ ὥρα, ἐκεῖ στὸ φρούδι τοῦ δάσους, ἀνάμεσα στὰ δένδρα, μιὰ καλύβα ἀπὸ κλαδιά, δεμένη μὲ κισσοὺς καὶ γεμισμένα μὲ λάσπη, τοὺς προσέφερε ἕν' ἀρκετὰ καλὸ ἄσυλον. Ἀνέβαλαν γι' αὐτοὺς τῆς γεωλογικῆς ἐρευνῆς κ' ἐτοίμασαν τὸ δεῖπνον. Μιὰ ὥρα καὶ ἑκατοστὴ βήματα πάλιν, ἡ καλύβα, ἡ σὺβλα γύρισε καὶ ἐπὶ τῆς ἑκτῆς, ἐνῶ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀποίκους ἀρτυροῦσε γιὰ νὰ διατηρῇ τὴ φωτιά ἀναμμένη, μήπως κ' ἐπλητίζε κανένα ἐπικίνδυνον ζωο, οἱ ἄλλοι ἐκοιμῶντο βαθεῖα.

Τὴν ἐπομένην, 21 Ἀπριλίου, ὁ Κύρος Σμῖθ, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Χάρμπερτ, ἐπῆγε νὰ βρῇ τὸ κοιτάσμα τοῦ μεταλλεύματος ποῦ ἐπρόκειτο νὰ ἐξορύξουν. Τὸ βρῆκε ἐπὶ τῆς ἐπιφάνειας σχεδὸν τοῦ ἐδάφους, κοντὰ ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ Κόκκινου Ποταμοῦ, ἐπὶ τῆς πλαγίᾳ μιᾶς βορειοανατολικῆς ἀντηρίδας τοῦ βουνοῦ. Τὸ μεταλλεῦμα περιεῖχε ἄφθονον σίδηρον κ' ἦταν κατάλληλον γιὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ σ' αὐτὸ ἡ πῖδ ἀπλὴ «καταλινική» μέθοδος τοῦ καθαρισμοῦ. Θὰ τὸ ἀνακάτευσαν μὲ γαιάνθρακα, θὰ ἐσχημάτιζαν μὲ τὰ δυο ὑλικά ἕνα κυβικὸ ὄγκον καὶ ἐπὶ τὸ κέντρο του θὰ διηθύνουν τὸν ἄερα τοῦ φουσέρῳ.

Χωρὶς πολὺ κόπον κι' ὄχι ἀπὸ πολὺ μακρὰ, ἐκτὸς τοῦ μεταλλεύματος, ἐξώρυξαν καὶ τὸν γαιάνθρακα ποῦ ἐχρειάζετο. Προτῆτερα ἔσπασαν τὸ μεταλλεῦμα σὲ μικρὰ κομμάτια καὶ τὸ ἐκαθάρισαν μὲ τὸ χέρι ἀπὸ τῆς ἀκαθαρσίας ποῦ ἐλέγωναν τὴν ἐπιφάνειά του. Ἐπειτα, κάρβουνον καὶ μεταλλεῦμα ἐσωρεύθησαν κατὰ στρώματα διαδοχικά, δηλαδὴ ἕνα στρώμα κάρβουνον, ἕνα στρώμα μεταλλεῦμα καὶ καθέξις. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο, μὲ τὴν ἐπενέργειαν τοῦ ἄερος ποῦ θὰ ἔσπελνε τὸ φουσέρῳ, ὁ ἀνθράξ θὰ μετεβάλλετο σὲ ἀνθρακικὸν ὀξύ, ἔπειτα σὲ ὀξείδιον τοῦ ἀνθρακος, κι' αὐτὸ θὰ ἐκαθαρίζε τὸ ὀξείδιον τοῦ σιδήρου, δηλαδὴ θὰ τοῦ ἀφαιροῦσε τὸ ὀξυγόνο.

(*) Κατὰ λάθος, στὸ προηγ. φύλλο, σελ. 174, ὁ κούλας ἐτυπώθη Κόβρας.

Ἀφοῦ ἐτχηματίσθη ἔτσι ὁ σωρὸς τῶν ὀρυκτῶν, ὁ μηχανικὸς ἐτοποθέτησε κοντὰ τὸν μετὰλο ρυσερὸ, ποῦ εἶχε στήν ἄκρη κ' ἕνα πῆλινον σωλῆνα, κατασκευασμένον ἐπιτήδες στὸ κεραμοεργεῖο τῆς ἀποικίας. Ἀρχισαν τότε νὰ τὸ δουλεύουν μ' ἕν ἀπλοῦστατον μηχανισμό ποῦ εἶχαν κόμῃ. Ἡ ἐργασία, ποῦ ἦταν πολὺ δύσκολη καὶ ἀπαιτοῦσε μεγάλη ἐπιμονή, ἐπέτυχε. Καὶ ἐπὶ τέλος, ἀπὸ τὸν σωρὸ ἐκεῖνον, οἱ ἀποικοὶ εἶχαν καθαρὸ σίδηρον, σὲ κατάστασι ὅπως σπογγώδη, ποῦ ἔπρεπε νὰ δουλευθῇ, νὰ κτυπηθῇ μὲ τὸ σφυρί, γιὰ νὰ γίνῃ μέταλλον χρήσιμο. Γι' αὐτό, στὸ πρῶτον κομμάτι ποῦ ἀπέκτεταν, ἐσφῆγωσαν μιὰ λαβὴ καί, ὅπως θὰ ἐκαμαν βέβαια καὶ οἱ πρῶτοι — πρῶτοι μεταλλουργοὶ τοῦ σμῦ, οἱ ἐγγονοὶ τοῦ Ἀδάμ, — τὸ μετέβαλαν σὲ σφυρί. Μὲ αὐτὸ ἐκτύπησαν τὰλλα κομμάτια, ἐπάνω σὲ ἀμυῶνι ἀπὸ γρανίτη. Ἐτσι, ὡς τῆς 25 Ἀπριλίου — γιὰτὶ ὅλη αὐτὴ ἡ ἐργασία ἐχρειάσθηκε πέντε ὁλόκληρες ἡμέρες, — εἶχαν στὴ διάθεσιν τοὺς πολλὰ κομμάτια ἀγνοῦ καὶ μαλακοῦ σιδήρου, ποῦ τὰ μεταμόρφωσαν σ' ἐργαλεῖα, τσιμπίδες, τανάλιες, τσεκούρια, σφυριά κτλ. Φαντάζεσθε πόσο ἦταν χονδροειδῆ. Ὁ Πέγκροφ ὅμως κι' ὁ Νάβ τὰ εὕρισκαν σωστὰ κομψοτεχνήματα.

Ἀφοῦ εἶχαν σίδηρον καθαρὸ, δὲν ἦταν δύσκολον νὰποκτήσουν καὶ χαλύβα, ποῦ εἶνε συνδυασμὸς σιδήρου καὶ ἀνθρακος. Ὁ Κύρος Σμῖθ ἐθέρμαινε τὸ μέταλλον μὲ τριμμένο κάρβουνον σὲ μιὰ πῆλινον χοάνῃ, ἔπειτα τὸ ἐπυράκτωνε ὡς ποῦ νὰ κοκκινίσῃ καὶ τὸ βουτούσε σὲ κρύον νερό. Πρώτης τάξεως ἀτσάλι. Καὶ μ' αὐτὸ κατασκεύαζαν πλάνιες, πριόνια, σκαρπέλλα, ψαλλίδια, μαχαίρια, σουγιάδες κτλ.

Ὡς τῆς 5 Μαΐου, ἡ πρώτη «μεταλλουργικὴ περίοδος» ἐτελειώσε κ' οἱ ἀποικοὶ γύρισαν στὰ Καμίνια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.
Τὸ πρόβλημα τῆς κατοικίας. — Τὰ ὄνειρα τοῦ Πέγκροφ. — Ἐξερευνηθεὶς στὰ βόρεια τῆς λίμνης. — Τὰ φεῖδια. — Ἀνησυχία τοῦ Τόπ. — Ὁ Τόπ στὸ κολύμπι. — Πάλιν μέσα στὸ νερό.

Ἦταν ἡ 6 Μαΐου, ἡμέρα ποῦ ἀντιστοιχεῖ μὲ τὴν 6 Νοεμβρίου τοῦ βορεινοῦ ἡμισφαίριου. Ὁ οὐρανὸς ἄρχισε νὰ συννεφιάζῃ κ' ἦταν ἀνάγκη νὰ πάρουν οἱ ἀποικοὶ τὰ μέτρα τους γιὰ τὸν ἐρχόμενον χειμῶνα. Ὁπωςδήποτε, ἡ θερμοκρασία δὲν εἶχε χαμηλώσῃ ἀκόμη πολὺ. Ἀν ὑπῆρχε θερμόμετρο στὴ νῆσον Λίγκολν, θὰ εἰδείχνε δέκα ἢ δώδεκα βαθμοὺς ἐπάνω ἀπὸ τὸ μηδέν. Αὐτὸ δὲν εἶνε παρὰ ῥαῖον, ἀφοῦ τὸ νησί ἐκεῖνον, στὸ νότιον ἡμισφαίριον, μεταξὺ τοῦ 35ου καὶ τοῦ 40ου παραλλήλου εὐρίσκετο ἐπὶ τῆς ἰδίας κλιματολογικῆς συνθήκης μὲ τὴν Σικελία ἢ μὲ τὴν Ἑλλάδα τοῦ βορείου. Ἀλλὰ

ὅπως καὶ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐπὶ τὴν Σικελία, ἔρχονται μῆνες μὲ δυνατόν κρύον, με παγωνιὰς καὶ μὲ χιόνια, ἔτσι καὶ ἐπὶ τὴν Λίγκολν, ἀργότερα, στὴν καρδίαν τοῦ χειμῶνα, ἔπρεπε νὰ περιμένουν μιὰ πολὺ χαμηλότερη θερμοκρασία καὶ νὰ προσυλαχθοῦν.

(Ἐπεται συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΕΝΙΚΗ ἀνακούρισις! Ἀνακούρισις μαθητῶν, δασκάλων, γονέων, κηδεμόνων, φίλων. Ἡ διακοπὴς φέτος ἐπισπεύδονται κ' ἡ ἐξετάσεις καταργοῦνται. Ἐνα μῆνα νωρίτερα ἀπὸ τὸ συνειθισμένο, τὰ Σχολεῖα κλείνουν καὶ τὰ παιδιὰ ξαναγυρίζουν ἐπὶ χαρὰ καὶ ἐπὶ ἀκροντισίᾳ τῆς ἡλικίας τους, ἐπὶ τῇ ἐξοχῇ, ἐπὶ τῇ θάλασσᾳ, ἐπὶ τῇ καθαρῇ ἀέρᾳ, ἐπὶ τῇ παιγνίδιᾳ, ἐπὶ τῇ ἀργίᾳ, ἐπὶ τῇ ἀνάπαυσιν, ἐπὶ τῇ ὕπνῳ, — εὐεργετικὰ πράγματα, ποῦ θὰ μποροῦσαν ἴσως νὰναπληρῶσουν τὴν τροφὴν ποῦ τοὺς λείπει αὐτὸν τὸν καιρὸν. Πραγματικῶς, ἦταν μεγάλη ἀνάγκη νὰ ληρθῇ αὐτὸ τὸ μέτρο ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον κ' ὅλοι εὐλόγοῦν γιὰ τὸ σωτήριον θάρρος του — γιὰτὶ ἐχρειάζετο κάποιον θάρρος, — τὸν νέο ὑπουργόν κ. Αἰγινήτην.

Λίγες ἡμέρες πρὶν δημοσιεῦσθαι τὸ διάταγμα, εἶχα ἰδῇ μιὰ μικρὴν μου φίλην, Ἀρτακείδαν, ποῦ μοῦ εἶπε:
— Ἐγράψατε ἐπὶ τὴν ἐφημερίδα, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ζυγίζονται τώρα καὶ μὲ λα γ γ ο λ ο ὦ ν. Ἀλήθεια. Κ' ἐμεῖς ζυγίζομασθε στὸ σχολεῖον, μὲ τὴν ζυγαρίαν τῆς ὀρθοπεδικῆς καί, Θεέ μου, πῶς μελαγχολοῦμε! Ἐξέρετε πόσες ὁκάδες ζυγίζω τώρα ἐγώ; Μόλις τριανταδύ. Καὶ ξέρετε πόσες ζυγίζω τὸ Σεπτέμβριον; Τριανταπέντε! Ἐχασα τρεῖς ὁκάδες.

— Τί μελαγχολία!..
— Φοβερὴ! Ἀμὴ ἡ Φώφη, ἡ χοντράλλα, ποῦ ζυγίζε σαράντα καὶ τώρα εἶνε τριανταοκτὼ! Καὶ ἡ Μαρίκα ποῦ ἀπὸ τῆς τριανταπέντε, κατέθηκε ἐπὶ τῆς τριανταρίας; Περισσότερη μελαγχολία αὐτὴ ἀπὸ μένα... Καὶ ἡ Κάκια, ποῦ ἀπὸ τριανταεπτα, ἔμεινε τριανταπέντε; Ἀς εἶνε ὅμως, αὐτὴ εἶχε ἀρρωστήσῃ τὸν χειμῶνα. Τελος πάντων ὅλες. Μόνον μιὰ στὴν τάξιν μου, ἡ Ἀντιγόνη, βρέθηκε κερδισμένη. Ἀξῆστε ἀπὸ τὸ Σεπτέμβριον μιὰμισον ὁκά. Τί χαρὰ τῆς!

— Καὶ πῶς αὐτὴ ἡ ἐξαίρεσις;

— Ἐξέρω κ' ἐγώ; Τῆς λέμε πῶς θὰ χη στὸ σπίτι τῆς ἀλεῦρι μπόλικο, ἀλλὰ τὸ ἀρνεῖται. Καὶ μᾶς λέει ὅτι εἶνε... ὁ χαρακτήρās τῆς. Δὲν σκελετίζεται αὐτὴ ποτέ, δὲν νοιάζεται, δὲν παραδιαβάσει. Χοντραίνει λοιπόν. Ἐμεῖς ὅμως πῶς νὰ μὴ λιγνεύουμε, ποῦ τρῶμε τώρα τὸ μισό, μελετοῦμε τὸ ἴδιον καὶ εἰμυστε ἱκανὲς νὰ κλαῖμε ὁλόκληρη μέρα ἂν μᾶς μαλώσῃ ἡ κ. ἐπιμελήτρια, ἢ ἂν μᾶς βάλῃ μηδενικὸ ὁ κ. καθηγητής;

Πολὺ σωστὰ!.. Κ' ἐνῶ μοῦ μιλοῦσε ἔτσι ἡ μικρὴ μου φίλη, τὴν ἐκύτταζα γιὰ νὰ μαντεύσω, ἀπὸ ποῦ εἶχε χάσῃ ἐκεῖνες τρεῖς ὁκάδες. Ἦταν δεκατεσσάρων χρονῶν, ἀλλὰ εἶχε ἀνάπτυξι. Ὡς πέρου τουλαχιστο, πολλὰ μεγάλα κορίτσια θὰ τὴ ζήλευαν. Τώρα εἶχε χαλῖα. Τὸ σωματάκι εἶχε ψηλώσῃ λίγο, ἀλλὰ ἦταν παντοῦ ἀδυνατισμένο. Καὶ τὰ μαγουλάκια ποῦ ἄλλη φορὰ ἔσταζαν αἷμα, χλωμὰ τώρα, ἔμοιαζαν μὲ μαρμμένα ἄσπρα τριαντάφυλλα.

— Κ' ἐξετάσεις, πότε; τὴ ρώτησα.

— Δὲν μᾶς εἶπαν ἀκόμα. Μά... θὰργήσουν.

— Γιατί;

— Ἐ, Ἀπρίλης εἶν' ἀκόμα. Σταθῆτε δά.

Ἀπρίλης, ναί... Θὰ περνοῦσαν ἀκόμη ἐνάμισον δυο μῆνες. Καὶ πόσες ὁκάδες θὰ ἔχανε ἀκόμη τὸ δυστυχισμένο κορίτσακι, μὲ δυο καλοκαιριάτικων μηνῶν ἔστυ, νηστεία, σχολεῖον καὶ μελέτη γιὰ ἐξετάσεις;... Μὰ θὰ καταντοῦσε σκελετός! καὶ ἦταν ζήτημα ἂν θὰ κατάρθωνε ὕστερα νὰ συνέλθῃ, νὰνακτήσῃ τῆς ὁκάδες του, νὰ γεμίσῃ καὶ νὰ ἐκβάλῃ σὲ θέσι νάντεχῃ στὸν κόπον, ἐπὶ μελέτῃ καὶ — αὐτὸ προπατώνων, — ἐπὶ ἀσθένειᾳ ποῦ πάντα ἐνεδρεύει... Εὐτυχῶς βγήκε τὸ διάταγμα τοῦ Ὑπουργείου γιὰ νὰποτρέψῃ τὸν μεγάλο αὐτὸ κίνδυνον τῆς ἐξαντλήσεως κ' ἀπὸ τὴν μικρὴν μου φίλην, κι' ἀπ' ὅλα τὰποκλεισμένα τώρα καὶ κακοτερόμενα παιδιὰ: Τὰ μαθήματα τελειώνουν, ἡ ἐξετάσεις καταργοῦνται!

Ὁ κ. Αἰγινήτης χαρακτηρίζει τῆς ἐξετάσεις ὡς «περιττὴν ταλαιπωρίαν» καὶ γιὰ τοὺς δασκάλους καὶ γιὰ τοὺς μαθητάς. Ἄν εἶν' ἔτσι, δὲν ἔπρεπε νὰ καταργηθοῦν γιὰ πάντα;.. Νὰ ἕνα ζήτημα, ποῦ ἀποτοχλεῖ πολὺ τοὺς παιδαγωγούς. Χωρὶς νὰ εἶμαι παιδαγωγός, εἶχα κ' ἕνα τὴν ιδέα, ὅτι ἡ ἐξετάσεις περισσότερο βλάπτουν παρὰ ὠφελοῦν, γιὰτὶ συνεθίζουν τὰ παιδιὰ νὰ μελετοῦν, ὄχι γιὰ νὰ μάθουν, ἀλλὰ μόνον γιὰ νὰ κέρουν ἐξετάσεις, δηλαδὴ νὰ ἐπιδειχθοῦν. Πολλὰς φορὰς ὅμως συλλογίζομαι: Ἀφοῦ τὰ περισσότερα παιδιὰ κακοσυνήθισαν πιά νὰ μελετοῦν ἔτσι, μήπως μιὰ ἀπότομη κατάργησις τῶν ἐξετάσεων θὰ τᾶκανε

νὰ μὴ μελετοῦν καθόλου καὶ νὰ μὴ μαθαίνουν οὔτε τὸ λίγο ἐκεῖνον ποῦ τοὺς μένει ἀπὸ τὴν μελέτη γιὰ ἐξετάσεις; Δὲν θὰ λύσουμε βαῖδι τὸ ζήτημα ἐμεῖς. Οὔτε τὰ παιδιὰ μποροῦν εἰς αὐτὸ νῆχουν γνώμην. Ἐκεῖνον ποῦ πρέπει νὰ ἔχουν τὰ παιδιὰ, εἶνε ὑπακοὴ καὶ πειθαρχία. Ὅ,τι τοὺς λένε, ἐκεῖνον χρεωστοῦν νὰ κάνουν. Καὶ μοῦ φαίνεται, ὅτι ἔν' ἀπὸ τὰ παραγγέλματα, ποῦ τοὺς δίνουν συχνότερα, εἶνε νὰ μελετοῦν μὲ τὴν καρδίαν τους, μὲ εὐκρίνεια, μ' εὐσυνειδησία, ὅχι γιὰ νὰ ἐπιδειχθοῦν τὴν ἡμέραν ἐξετάσεων, ἀλλὰ γιὰ νὰ μάθουν ἀληθινά. Ὅταν τὰ παιδιὰ ἀκολουθοῦν αὐτὸ τὸ παράγγελμα — καὶ τὰ καλλίτερα τὸ ἀκολουθοῦν πάντα, — εἶνε ἐντελῶς ἀδιάφορο ἂν θὰ κάνουν ἢ ὄχι ἐξετάσεις. Ἡ ἐξετάσεις εἶνε σὰν ἕνα φόβητρο ἢ δόλωμα. Ἀλλὰ τὰ καλὰ παιδιὰ δὲν ἔχουν ἀνάγκη οὔτε ἀπὸ φόβητρο, οὔτε ἀπὸ δόλωμα, γιὰ νὰ κάνουν τὸ χρέος τους καὶ μάλιστα ἕνα χρέος πρὸς τὸν ἑαυτοῦ τους, ὅπως εἶνε ἡ ἐπιμέλεια, ποῦ πλουτίζει τὸ νοῦ καὶ καλλιτερεύει τὸν ἄνθρωπον.

Σὰς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΔΕΚΑ ΚΑΙ ΜΗΔΕΝΙΚΟ

Ψηλομύτικον τὸ Δέκα
Λέει, ἀλύγιστον σὰ στέκα,
Μὲ περιφρονητικὸν
Βλέμμα στὸ Μηδενικόν:
— Παραπέρα λίγο στέκα!
Δίχως τίποτις νὰξίλῃς
Σὺ μοῦ κάνεις καὶ κακό...
Νὰ γυρίσω μ' ἐμποδίσεις!
— Μπρὲ κοῦτό, τί λές; ἂν φύγῃ.
Καὶ κηλίσω παραπέρα,
Καθὼς εἶμαι καὶ σὰ σφαῖρα,
Θὰ μᾶς γένῃς τόσο... λίγο.
Ποῦ ἀπὸ Δέκα, μιὰ μονάδα
Θὰ σὲ ἴδουν ἐπὶ τῇ Ἑλλάδα,
Μ' ὅλην σου τὴν... ἐξυπνάδα!
Πάψε τὰ ξεστομίματα
Λόγια, καὶ τὸ τί π ο τ α
Νοιώσῃς τόρῳ πόσο ἀξίζει:
Σὲ παχαίνει, σὲ στολίζει!

ΨΑΡΑΣ ΚΑΙ ΚΑΒΟΥΡΑΚΙ

— Χάνος εἶναι, τὸνε χάνεις; (*)
Πέρε; ἀμέσως τήνε πλάνεις;
Κι' ἕνας γύλος σὲ γελᾷ
Καὶ τὸ δόλο σου χαλᾷ;
— Καβουράκι μου μωρό,
Δάθος ἐκαπες, θαρροῦ;
Χάνος εἶνε; δὲν τὸν χάνω;
Πέρε; δύσκολα τὴν πλάνω;
Καὶ τὸ γύλο στὸ νερό
Τὸν τσακῶνῳ στὸ φτερό...
Παίρνεις κὰ β ο ὄου καβούρι;
Κι' εἶδες μὲ τὴν ἰσὶα μούρη
Στοῦ γυαλοῦ σου τὰ νερά;
Νάχῃ κ' καβουράς... ο ὄ ρ α;
Πόσοι ἀπ' τ' ὄνομα γελιοῦνται
Καὶ καλοὶ ἢ κακοὶ λογιῶνται!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

(*) Τὸ πρῶτον τετρασύτλον εἶνε ἀπὸ θαλασσινὸν παρρητικὸν ταχυποῦδον, ποῦ λογοπαίζοντας λέγει τὰ νησιωτοῦποια, ὅπως κάρδος-καβούρι, κάρδους-σφαῖρα καὶ ἄλλα. Σ. Π.

Η ΒΕΝΤΕΤΤΑ

[Μυθιστόρημα υπό A. FERGUSON]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'. (Συνέχεια)

Και τί ἐνόμισε λοιπόν ὁ κύριος Βάρθους Μπαρμπούτζης, πῶς θὰ τοῦ ἦταν τόσο εὐκολο νὰ μὲ ἀναγκάσῃ νὰ πρὸδῶσω τὸν φίλο μου; "Εἰ, θὰ τοῦδειχνα τώρα, ὅτι ἦταν πολὺ γελασμένος. Θὰ προτιμοῦσα νὰ μὲ κάμῃ κομματάκι, παρὰ νὰ ὑποκύψω στὴ θέλησί του.

"Ἦξερα, ὅτι ἡ "Αφρόεσσα" δὲν ἦταν μακρὰ. Ἀλλὰ ἡξερα ἐπίσης, ὅτι τὸ κότερο δὲν εἶχε κατορθώσῃ νὰ μπῇ στὸ λιμάνι. Τώρα ποῦ ἤμουν στὴν ἐξουσία τοῦ Βάρθους, ἡ βοήθεια θὰ ἔφθανε ἴσως πολὺ ἄργα γιὰ μένα...

"Ἐνῶ ὁ κακοῦργος μ' ἔσπρωχνε μπροστά του γιὰ νὰ μὲ γυρίσῃ στὸ σπίτι, ἐγὼ προσπαθοῦσα νὰ νουθετήσω ἑλὸ μου τὸ θάρρος, γιὰ νὰ ὑποστῶ, χωρὶς νὰ ὑποχωρήσω καθόλου, τὰ βασανιστήρια ποῦ θὰ ἔφτανε.

"Οταν φθάσαμε κοντὰ στὴν πόρτα, τὸ δυνατό του σφίξιμο μὲ νάγκασε νὰ στραφῶ καὶ νὰ σταθῶ μπροστά του. Ἀλλὰ ὁ παροξυσμός μου εἶχε φθάσῃ σὲ τέτοιο σημεῖο, ὥστε μποροῦσα νὰ τὸν κυττάζω κατὰμματα καὶ νὰ ψηφῶ τὰ γόνατα βλέμματά του.

— Παληόπαιδο, μοῦ εἶπε, μ' ἐδασάνισες! Πήγαίνε με γρήγορα στὸ μέρος ποῦ εἶνε κρυμμένος ὁ Καζάλης!

Οὐτ' ἓνας μὴς τοῦ προσώπου μου δὲν ἐκινήθη κ' ἐξακολούθησα νὰ κυττάζω ἀψήφιστα τὸν κακοῦργο.

— Πές μου γρήγορα, παληόσκυλο! μοῦ ἐφώναξε, ἐνῶ μὲ τραντάζε με λύσσα! ποῦ κρύφτηκε ὁ Καζάλης;

Δὲν ἀποκρίθηκα λέξι. Ὁ Σικελὸς ἔγεινε ἔξω φρενῶν.

— Γλῶσσα ποῦ δὲν λύνεται, ἐγὼ τὴν κόβω! βρυχήθηκε. Μίλα γρήγορα, σκύλε, βρωμόσκυλο!

Τὰ νεῦρά μου εἶχαν φθάσῃ ἐπὶ ὀψι στο τῆς ἐντάσεως. Ἀλλὰ ἔμεινα ἀφώνως, ὥχρος κ' ἀπορασισμένος, ἐξακολουθῶν νὰ τὸν κυττάζω στὰ μάτια. Τὸ ἀκρωτηριασμένο του χέρι, ποῦ καὶ μόνῃ ἡ ἐπαφή του, τὴ στιγμή ἐκείνη, μ' ἔκανε νὰ φρίττω ἀπὸ ἀηδία, — ἔπεσε στὸν

ὁμὸ μου βαρὺ σὰ μολυβένιο. Μὲ τὰλλό του, κρατοῦσε ἕνα ραβδί μακρὺ καὶ χοντρό, ποῦ θὰ τὸ ἐκοψε βέβαια ἀπὸ τὴν χαράδρα. Ἐρεθισμένος ἀπὸ τὴν πεισματική σιωπή μου, σήκωσε αὐτὸ τὸ ραβδί καὶ μ' ἐκτύπησε δυνατὰ στὰ πόδια.

Δὲν κατάλαβα πόνο, — καὶ πόσο θὰ ἦταν ζωηρὸς, τὸ ἔδειξαν ὕστερα ἡ πληγωμένες καὶ ματωμένες μου γάμπες. — ἀλλὰ ἡ ραβδίς τοῦ κακοῦργου ἔκαμαν εὐθὺς ὅ,τι δὲν εἶχον κάμῃ ἡ βρισιές του, ὅ,τι δὲν θάκανε ἴσως οὔτε μιὰ μαχαίρι.

Μοῦ ἤλθε καὶ μένα ἕνας λυσσασμένος θυμὸς κ' ἄρχισα νὰ κτυπῶ τὸν Βάρθο Μπαρμπούτζη μ' ὅλη μου τὴ δύναμι, κλωτσιές καὶ γροθιές. Μ' ἔπιασε, μ' ἔσφιξε, μὲ παράλυσε γρήγορα.

Ἀλλὰ τότε λύθηκε καὶ μένα ἡ γλῶσσά μου κ' ἐξέχυσα ἕνα χεῖμαρρο ἀπὸ λόγια, πρὸς μετὰ γὰρ ἐκπληξί τῶν δυὸ Σικελῶν, ποῦ δὲν ἐφάνταζοντο βέβαια ὅτι θὰ μιλοῦσα ἰταλικά.

— Εἶσαι ἕνας ἀνανδρος, ἕνας ἀθλιος, τοῦ ἐφώναξα, νὰ κτυπᾷς ἕνα παιδί. "Οχι, δὲν θὰ σὰφίσω νὰ βρῆς τὸν Φροντζέσκο. Ἐέρω πολὺ καλὰ ποῦ εἶνε κ' ἐγὼ μάλιστα τοῦ βρήκα μιὰ καλὴ κρυψώνα, πρὸ καιροῦ. Κ' ἐγὼ τὸν ἔστειλα σήμερα νὰ κρυφθῇ ἐκεῖ, ἕνα κατὰλαβε, μ' ὅλη τὴν ἐμίχλη, πῶς ἐσεῖς ποῦ εἶσαι ἄνθρωποι αὐτοὶ θὰ εἶνε ἐδῶ, καὶ νὰ μ' ἐκτόνωνες ἀκόμα, δὲν θὰ πρόσθαινες νὰ φάξης γιὰ τὸν Καζάλη, ποῦ ἄλλως τε δὲν θὰ τὸν εὕρισκες ποτέ, ποτέ, ποτέ!

Ἐκρηξίς φοβερὰ παιδιὰτικὴ καὶ βέβαια περιττὴ. Ἀλλ' αὕτῃ ἀνακούφισε κάπως τὰ νεῦρά μου. Καὶ ἡ περηφάνειά μου, ἡ φιλοτιμία μου, πληγωμένη ἔτσι ἀσχημα ἀπὸ τῆς ἐξευτελιστικῆς ραβδίς τοῦ Βάρθους, ἔκαιρνε μιὰ ἐκδίκησι τώ-

ρα, ποῦ ἐφάνταζόντου ὅτι εἶχα ἐγὼ κάποια ὑπερηχὴ. Ἐπερίμενα καινούργιους θυμούς κ' ἄλλο ξύλο, ἀπὸ τὸν κακοῦργο. Ἀλλὰ τίποτα. Θάλεγε, ὅτι ἡ δική μου ἐξαφίς εἶχε κατευνάσῃ τὴν ἐξαφί τοῦ Βάρθους. Αὕτῃ ὅμως ἡ ἀπροσδόκητὴ κ' ἀλμα θὰ μ' ἔκανε νὰ φοβηθῶ ὑπερβολικά, ἂν ἤμουν ἀκόμα σὲ θέσι νὰ αἰσθάνομαι φόβο... Δὲν ἔδωκε καμμιά σημασία 'ς ὅσα τοῦ εἶπα, γιὰ τὸ πλοῖο ποῦ θάφτανε στὴ νησί. Τὸ δυνατό του σφίξιμο χαλαρώθηκε κάπως. Καὶ κρατώντάς με μόνον ἀπ' τὸν ὁμο, μ' ἔσπρωξε καὶ μαπομάκρυνε λίγο ἀπὸ κοντὰ του.

— Παραμιλᾷς, βλέπω, μικρέ! μοῦ εἶπε. Καλὰ σ' ἔμαθε ὁ Καζάλης νὰ μεταχειρίζεσαι τὴ γλῶσσά μας.

Μοῦ μιλοῦσε τώρα ἰταλικά, μὲ ἥσυχία, ἀλλὰ καὶ μ' ἕνα χαμόγελο σατανικό.

— Καὶ τώρα ἐμπρός. Ὅδῃ γιτὲ με στὸ μέρος ὅπου ἐκρυψες τὸν Καζάλη! Κι' ἄρχισε πάλι νὰ κουνᾷ, γιὰ φοβέρα, τὸ χοντρὸ του ραβδί.

— Ποτέ! ἀποκρίθηκα σταθερά. Μπορεῖς νὰ μὲ σκοτώσῃς, ἂν θέλῃς, σὲ εἰδοποιῶ ὅμως, ὅτι οἱ φίλοι μου θὰ εἶνε 'δῶ σὲ λιγάνι.

— Θὰ σὲ σκοτώσω, γι' αὐτὸ μὴν ἐχῃς καμμιά ἀμφιβολία, εἶπε μὲ ὕψος περιφρονητικό. Μὰ ὅχι τώρα ἀμέσως. Θὰ μὲ πᾶς πρῶτα στὸν Καζάλη. Κ' ἐννοία σου, θὰ τὸ ἀποφασίσῃς ἅμα ἰδῇς καὶ καταλάβῃς τί θὰ πῇ πόνος. (Ἐπειτα συνέχεια) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΑΠΡΙΛΙΑΤΙΚΗ ΜΠΟΡΑ

Σὰν προσωπίδες γελαστὲς
τὰ πορφύρα σου νέφη.
σὰν χαρτοπόλεμος χτυπᾷ
τροχὴν ἢ βροχὴ καὶ στρέφει..
Πίσσα εἶν' ὁ δόλος καὶ φωτιά!..
Μ' ἀπ' τὴν ὠραία του Πύλη
γλυκοχαράζει ἡ ἑσπερία,
ὡ μπόρα ἀνῶα τ' Ἀπρίλη!..

Στὴ μαύρη ζάλη τοῦ οὐρανοῦ,
'στὴ θύελλα ποῦ τὸν πνίγει,
καλπάζει ἀφρότο σύννεφο
κ' ἄσπερη σημαία ξανοίγει,
νὰ πῶσ' ἡ μάχη καὶ ἡ φωτιά!..
Κι' εὐθὺς, σὰν τὸ προστάζει,
κρύβεται ἡ τρίγλωσσὴ ἀστράπη
κ' ἄργα ἡ βροντὴ λουφάζει!..

Μέρωσε ἡ ἀπὸ νεροσουριμὴ
κυλάει καὶ κελαρύζει.
σὰν δάκρυα ἀνῶα, ποῦ ἀπόμεναν
καὶ γέλιο τὰ φωτίζει, —
στάζουν οἱ ἄριες σταλαγματιές
κ' ὡσαν θυμιάμα ὑψώνει

βαθὺς ὁ ἀχνός, σὰν στεναγμός,
ἀπ' τὰ λουόμενα βράχια
ὀρθά, βοεγμένα, ἀσάλευτα
στραφτοκοποῦν τὰ στάχνα,
καὶ ἔτεινάζει τὰ φτερά
'στὸ φῶς τὸ χελιδόνι!..

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΔΥΟ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

(ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ)

[Συνέχεια ἴδε σελίδα 177]

— Ἰσως, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀντρέας καταλυπημένος.

— Μὰ τότε χάθηκε! φώναξε ἡ Νικέττα.

Καὶ σὰν τραλλή, ὤρμησε ἔξω. Ὁ Ἀντρέας βγήκε κ' αὐτὸς, κλείδωσε καλὰ τὴν πόρτα τοῦ μαγαζιοῦ κ' ἔφθασε τρέχων τὴν ἐξάδελφον του.

— Πᾶμε νὰ ἰδοῦμε τί συμβαίνει τῆς εἶπε. Σοῦ ὀρκίζομαι ὅμως, ὅτι ἂν περᾶξουν τὸν πατέρα σου, θὰ τὴν ἔχουν πολὺ ἀσχημὰ οἱ δῆμοί του!

Δίχην εἶχε ἡ Νικέττα νὰ φοβάται γιὰ τὴν πατέρα της, γιατί πραγματικῶς ἐκινδύνευε νὰ χάθῃ μὲ τὴν αἰτία ποῦ τὸν φυλάκισαν.

Ἰδοὺ τί εἶχε συμβῇ: Βγαίνοντας ἀπὸ τὸ σπῆτι, ὁ κύρ Γκοντινὸς ἦταν ἀποφασισμένος νὰ κρατήσῃ τὴν ὑπόσχεσι ποῦ ἔδωσε στὴν κόρη του καὶ νὰ μὴν πῇ λέξι σὲ κανένα. Δυστυχῶς, τοῦ ἤλθε ἡ κακὴ ἐμπνευσις νὰ μπῇ στὴν ταβέρνα τοῦ κουμπάρου τοῦ Γκωλτιέρου, στὸν περίφημο «Χρυσὸ Κόκκορα», ὅπου βρῆκε μερικὸς φίλους.

Νησιτικός, ὁ ζωγράφος ἦταν πολὺ φρόνιμος καὶ καθόλου φλύαρος· ἅμα ἔπινε ὅμως λίγα ποτηράκια, τοῦ ἦταν ἀδύνατο πᾶ νὰ κρατήσῃ τὴ γλῶσσά του. Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ βράδυ τὴν μεταχειρίσθηκε πολὺ ἀσχημα, φλυαρῶν καὶ διηγούμενος στοὺς συντρόφους του τὴν παιδρὴ καὶ διασκεδαστικὴ ἱστορίαν ποῦ ἔγεινε μὲ τοὺς Μπουργκινιόνους στὸ σπῆτι του. Ὅλοι γελοῦσαν, εὐχαριστημένοι, ποῦ τὴν ἔπαθαν οἱ στρατιῶτες.

Ἀφουσιωμένος στὴ διήγησί του, ὁ κύρ Γκοντινὸς δὲν παρετήρησε ἕνα ἄφωνο ἀκροατή, χωμένο στὴ σκοτεινότερη ἄκρῃ τῆς ταβέρνας, ἕνα κατὰσκοπο τῶν Μπουργκινιόνων ποῦ ἔτρεξε ἀμέσως νὰ καταγγείλῃ τὸ πρᾶγμα στὴν Πρεβωτεία. Ἐτσι, σὲ λίγες στιγμές, ἔπιασαν τὸν ζωγράφον καὶ τὸν ὠδήγησαν μπροστὰ στὸ μεγάλο Πρεβῶτο, ποῦ εἶχε τὴν ἀνώτερη διοικητικὴ καὶ ἀστυνομικὴ ἐποπτεία τοῦ Παρισιοῦ.

Ἡ Νικέττα βρῆκε λοιπὸν τὸν πα-

τέρα της στὴ μεγάλη σάλα τοῦ μεγάρου.

Φαντάζεσθε τὴν ἀπελπισία της, ὅταν ἤκουσε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ζωγράφου γιὰ ποῖο λόγο εἶχε συλληφθῇ. Τί ἀσυνεσία, τί ἀφροσύνη! Ὅπως δὴ ποτε, τὸν καθοσούχασε.

— Θάρρος, πατέρα μου, τοῦ εἶπε, θὰ σὲ σώσω!

Ἐπιτέλους παρουσιάσθηκε ὁ μέγας Πρεβῶτος. Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος φύσει τραχύς, σκληρός, κ' ἐπιπλέον ἔκανε ὅ,τι μπορούσε γιὰ νὰ κολακεύῃ τοὺς νέους κυριάρχους.

Ἡ λύπη ὅμως τῆς Νικέττας κάπως τὸν ἐσυγκίνησε.

— Καλὰ, εἶπε, γλυτώνω τὸν πατέρα σου ἀπὸ τὴν κρεμάλα. Ἐπειδὴ

«Ἀχ, Ἐξοχώτατε, ἀπαλλάξατε τὸν δυστυχισμένο πατέρα μου...»
(Σελ. 185, στ. γ')

ὅμως τέτοιο ἔγκλημα δὲν μπορεῖ νὰ μείνῃ ἀτιμώρητο, προπάντων ἐξ αἰτίας τοῦ σκανδάλου ποῦ ἐπροξένησαν ἡ ἀσύμετες καυχῆσεις του, τὸν καταδικάζω εἰς μίαν ὥραν κύφωνα, ποῦ θὰ τὸν ὑποστῇ αὔριο.

Ὁ κύφων ἡ μπερλίνα, — καὶ ἴσως ἀπὸ τὸ μεσαιωνικὸ αὐτὸ βασανιστήριο ὀνομάζεται ἔτσι καὶ τὸ ὁμόνυμο παιδικὸ παιχνίδι, — ἦταν ἕνα ὀκτάγωνο σπιτάκι, κλειστὸ ὁλόγυρα μὲ τοιχώματα ἔξω ὡς ὀκτὼ πόδια ψηλά. Ἀπὸ καὶ καὶ πάνω ἄρχιζαν κολωνίτσες, ποῦ κρατοῦσαν ἕνα ἐπίστεγασμα σὰν καμπαριό. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ σπιτάκι ἦταν ἕνα ξύλινο στρογγυλὸ ἱκρίωμα, ποῦ μπορούσε νὰ γυρίξῃ μ' ἕνα στρόφαλο. Ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ ἱκρίωμα ἐκάθιζαν τὸν κατάδικον καὶ τοῦ περνοῦσαν στὸ λαιμὸ δυὸ σανίδες ἔτσι κομ-

μένες, ποῦ ὅταν ἐφαρμόζοντο ἡ μιὰ μὲ τὴν ἄλλη, ἐσχημάτιζαν μιὰ τρύπα τόση, ὥστε νὰ περικλείῃ ἴσα-ἴσα τὸν λαιμὸ καὶ νὰ μὴν ἐπιτρέπῃ στὸν κατάδικον νὰ χαμηλώσῃ τὸ κεφάλι του καὶ νὰ τὸ κρύψῃ. Ἐγύριζαν τότε τὸν στρόφαλο καὶ τὸν ἐξέθεταν στὰ βλέμματα τοῦ πλήθους ἀπ' ὅλες τῆς μεριεῖς.

— Ἀχ, Ἐξοχώτατε! ἐφώναξε ἡ Νικέττα, ἀπαλλάξατε τὸν δυστυχισμένο πατέρα μου ἀπὸ μιὰ τέτοια ἀτιμωτικὴ διαπόμπευσι!

Ὁ Πρεβῶτος σκέφθηκε λιγὰκι καὶ ἔπειτα, μὲ πονηρὸ χαμόγελο, εἶπε:

— Μπορεῖ νὰ γίνῃ ἡ ἐπιθυμία σου, ἂν ὁ πατέρας σου προτιμᾷ νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν ποινὴν του, πληρώνων προ-

στιμο δύο ἀσημένια σκούδα.

Ἡ πρότασις αὕτῃ ἔγεινε δεκτὴ. Μολονότι δυὸ σκούδα δὲν ἦταν κανένα σπουδαῖο ποσόν, — τὸ σκούδο ἀντιστοιχοῦσε πρὸς τὸ σημερινὸ τέτταρον, ἀλλ' ἄξιζε κατὰ λιγώτερον, — ἡ Νικέττα ἀνησυχούσε, γιατί δὲν ἤξερε μὲ τί τρόπο θὰ τὸ εὑρίσκει.

— Ἀ! ἔκαμε ἄξαφνα ὁ κύρ Λανδρόλος! πῶς δὲν τὸν συλλογίσθηκα τόσην ὥρα; Αὐτὸς βέβαια δὲν θάρνηθῃ νὰ μοῦ δώσῃ μπροστὰ δυὸ σκούδα, ἀπὸ τὰ δέκα ποῦ χρεωστεῖ νὰ δώσῃ αὔριο στὸν πατέρα μου.

Ἐπὶ τοῦ σπῆτι τοῦ κουμπάρου.

— Μεγάλῃ δυστυχίᾳ μᾶς βρῆκε, μεσσηρ Λανδρόλε! Ὁ πατέρας μου εἶνε στὴ φυλακὴ καί...

— Ἀλλοῖμονο! τὴν ἔκοψε λυπημένος ὁ Λανδρόλος. Κ' ἐγὼ κοντεύω νὰ πᾶω νὰ τὸν βρῶ. Ἀφῖνω δὲν τρέχω καὶ τὸν κίνδυνον νὰ λιθοβοληθῶ ἀπὸ τὸν ὄγλο.

— Γιατί; ρώτησε ἡ Νικέττα, ποῦ ἡ μεγάλη λύπη, ἡ ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, τὴν ἔκαμε νὰ λησμονήσῃ τὴ δική της.

— Γιατί ἡ μικρὰ Ἰωάννα Μπουτροῦ, ποῦ ἐπρόκειτο νὰ παίξῃ τὸν Ἀγγελο, εἶνε ἄρρωστη βαρεῖα καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σηκωθῇ καν ἀπὸ τὸ κρεβάτι. Ἐτσι ἡ αὐριανὴ παράστασις μεταβιβάζεται.

— Δεῖ μπορούσε τοῦλάχιστο νὰ τὴν ἀναβάλετε;

— "Α, μπά! Όλος δὲν θάκουγε καμμιὰ δικαιολογία καὶ ὁ δούκας τῆς Μπουρκόνιας θὰ ἐνόμιζε ὅτι τὸ κάνω ἐπίτηδες, γιὰ νὰ προκαλέσω ταραχές. Καὶ τὸ λιγώτερο πού θὰ εἶχα τότε νὰ πάθω, θάταν νὰ κρεμασθῶ...

Σήκωσε τότε τὰ μάτια του πρὶν Νικέττα, — γιὰτὶ ἀπὸ τῆς λύπης, τῆς μιλοῦσε σκυμμένος, — καὶ τὴν ἄκουσε ἐκπληκτὸς νὰ τοῦ ἀποκρίνεται:

— Θὰ δίνετε δυὸ ἀσημένια σκοῦδα στὸ κορίτσι πού θὰντι καθιστοῦσε τὴν Ἰωάννα Μπουτροῦ;

— Δυὸ σκοῦδα; Πολλὰ εἶνε... Ἀλλὰ τελοσπάντων, ἀφοῦ μ' αὐτὰ θάχόραζα τὴ σωτηρία... Καὶ ποῦ εἶνε αὐτὸ τὸ κορίτσι;

— Ἐγὼ εἶπε ἡ Νικέττα, κοκκινίζουσα λίγο.

Ὁ κύρ Λανδρόλος, ἅμα ἔμαθε μάλιστα πὺς θὰ ἐχρησιμοποιεῖσε τὴν ἀμοιβή της, τῆς ἔδωσε πρόθυμα τὰ δυὸ σκοῦδα καὶ τὸ χειρόγραφο τοῦ ρόλου πού ἔπρεπε νὰ μάθῃ.

— Μελέτησέ τον καλὰ ἀπὸψε τῆς εἶπε, γιὰ νὰ μπορέσης νὰ κάμης πρόβα αὐριο τὸ πρῶτ.

Ἡ Νικέττα τοῦ ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ μελετοῦσε τὸ ρόλο τῆς ὅλης νύκτα καὶ ἔφυγε μὲ χαρά.

Τὴν ἄλλη μέρα, πρῶτ-πρῶτ, πῆγε καὶ βρῆκε τὸν μεγάλο Πρεβώτο, τοῦ πλήρωσε τὸ πρόστιμο καὶ τοῦ πῆρε τὴ ρητὴ ὑπόσχεσι, ὅτι ὁ πατέρας τῆς θὰ ἔδωκε ἀπὸ τὴ φυλακὴ τὸ ἴδιον πρῶτ.

Ἀπὸ καὶ, χωρὶς ἄλλη ἔννοια πιά, πῆγε στὸ θέατρο πού ἦταν στή συνοικίαν τῶν Ἀθῶν. Κι' ἀπὸ τὴν πρώτη δοκιμὴ πού ἔκαμε, ὁ κύρ Λανδρόλος ἐπέστη, ὅτι ἡ Νικέττα, ἂν καὶ πρῶτόβγαλτη, θὰ τὰ κατάρριζε πολὺ καλὰ, καὶ ἴσως καλλίτερα ἀπὸ μερικοὺς ἄλλους ἡθοιοὺς.

(Ἐπεται συνέχεια) ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΠΑΙΔΙΚὸν ΠΝΕΥΜΑ

Στὸ σπῆτι τῆς Τρισεύγενης μιλοῦσαν γιὰ χελώνες καὶ λέει κάποιος: «εἶδα μιὰ πού ἔχρησε τρεῖς αἰῶνες!» Κι' ἡ ἀπάντησις ἡ Τρισεύγενη, πούχε τ' αὐτὴ τῆς τόσα «Τότε καὶ σὺ τὰ χρόνια σὰς θὰ φτάνουν τὰ τριακόσια!»

Ἐστὴν ἀπὸ τὸ Νικητοῦ τῆς Ἀδριαν

Μονόλογος τῆς Ἀρετῆς:

— Πάω νὰ βγάλω τὴν ἄσπρη κορδέλα ἀπὸ τὰ μαλλιά μου, γιὰτὶ, καθὼς μοῦ εἶπε ἡ Διλή, ἂν μὲ ἰδῇ κανένας τυφλὸς, θὰ μοῦ πείσουν.

Ἐστὴν ἀπὸ τὸ Φτωχὸ Χαμογελάει

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΧΟΜΕΝΗ ΓΕΝΙΑ

1. Η ΕΡΧΟΜΕΝΗ ΓΕΝΙΑ

Μέσ' στὸ αἰώνιον κύλισμα τοῦ χρόνου, ἡ τωρινὴ γενιά θὰ γίνῃ γλήγορα ἡ περασμένη καὶ ἡ ἐρχόμενη γλήγορα ἡ τωρινή. Πόσα ὄνειρα καὶ πόσες ἐλπίδες ἡ σημερινὴ δὲν κάνει γιὰ τὴν ἐρχομένη! Καὶ πόσα ὄνειρα, περισσότερα ἀκόμα, ἡ γενιά πού ἐρχεται, τὰ σημερινὰ παιδία δὲν κάνουν γιὰ τὴν ἐποχὴ, πού θὰ εἶναι μεγάλη οἱ! Ἀλλοίμονο! Τίποτε σ' αὐτὸν τὸν κόσμον δὲν ἀλλάζει μὲ ἀσυνέχεια, δὲν κάνει πρὶν ἡμέτερα, καθὼς εἶπε καὶ ὁ Λινναῖος («*natura non facit saltus*»); Θάματα δὲν γίνονται καὶ ἡ γενιά τῆς ἀνθρωπότητος πού ἐρχεται, θὰ εἶναι ἡ συνέχεια, ἡ λογικὴ συνέπειαι τῆς τωρινῆς. Ἀργά, πολὺ ἀργά προχωρεῖ ἡ ἀνθρωπότητα ἀπὸ γενιά σὲ γενιά! Μ' αὐτὸ βέβαιον δὲν εἶναι λόγος νὰ μὴν προσπαθῇ νὰ προσδεύῃ καὶ νὰ γίνετα ὁλοένα τελειότερη. Καὶ ἡ ἐρχόμενη γενιά ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ προσπαθῇ νὰ περάσῃ τὴν τωρινή. Καὶ ἂν αὐτὸ εἶναι σωστὸ γενικὰ, γιὰτὶ κάθε γενιά ἔχει χεῖρες σιαρὲς ὅφες, πόσο περισσότερο αὐτὸ εἶναι ἀληθινὸ γιὰ τὴν ἐποχὴ μας αὐτή! Ὅλος ὁ πολιτισμὸς τῆς ἀνθρωπότητος ἔδωσε, νὰ πούμε, ἐξελίξεις καὶ ἀπορρίψαις πανηγυρικὰ, ἀφοῦ ἔξασπασε σ' ἓνα παγκόσμιον πόλεμον, ἀπ' ἀνθρώπου καὶ κοῦτο! Δέω ἔξασπασε, γιὰτὶ βέβαιον ὁ πόλεμος αὐτὸς εἶναι μόνον τὸ φυσικὸ κοῦφωμα τῶν ἀτελειῶν τοῦ λεγόμενου πολιτισμοῦ. Ἡ γενιά ὅμως πού τὸν κάνει, μεθυμένη τὴν τῶρα ἀπὸ τὴν ἐχθρὰ, δὲν μπορεῖ νὰ σκεφτῇ ψυχραῖμα.

Τῆς γενιάς πού ἐρχεται εἶναι ὑποχρέωσις — σ' τὸν ἴδιον τὸν ἐαυτὸν τῆς — νὰ μὴν παρασυρθῇ καὶ αὐτὴ ἀπὸ τυφλὰ πάθη, μὰ ν' ἀρχίσῃ νὰ συλλογίζεται, γιὰτὶ ἄραγε νὰ μὴν μπορέσῃ αὐτὴ νὰ ζήσῃ καλύτερα χωρὶς ἀμοιβαίον ἐξολοθισμόν, πάνω στὴ καλὴ μας γῆ, πού εὐτυχῶς ἀκόμα μὰς χωρεῖ καὶ μὰς παραχωρεῖ, καὶ ἡ καὶ μὲν παρέχει, αὐτὴ τῶρα οὐδέποτε ἡ, σ' ὅλους μας τὰ πλούσια καὶ καλὰ τῆς δώρα. Δὲν εἶναι ἄραγε δυνατό νὰ ξεριζώσωμε τίς αἰτίαι τῶν πολέμων, τῆς μεγαλύτητος δὲ, πληγῆς, πού ὁ ἀνθρώπος βάσει ὁ ἴδιος στὸν ἐαυτὸν τοῦ; Θὰ μπορούσαμε βέβαιον, ἂν μερικὲς πρόληψις, προκαταλήψεις καὶ ιδέαι δὲν ἐμποδίζαν! Αὐταὶ ὅλες οἱ ιδέαι καὶ οἱ πρόληψις, ἀποτελοῦν ἀκριβῶς τὴν πνευματικὴν καταστάσιν καὶ τὴν μόρφωσιν τῆς τωρινῆς γενιάς. Λοιπὸν γιὰ ν' ἀλλάξῃ ἡ ἀνθρωπότητα διεύθυνον ἡ, χρειάζεται ν' ἀλλάξῃ μόρφωσιν, ν' ἀλλάξῃ τοὺς τρόπους τῆς σκέψης τῆς, πράγμα δύσκολον βέβαιον, ἀλλὰ ὅχι ἀδύνατον, ἅμα ὑπάρχει ἡ παντοδύναμη καλὴ θεία ἡ σὴ! Λίγοι, πολὺ λίγοι ἄνθρωποι στὴ σημερινὴν γενιά βλέπουν τὸν κόσμον ἀπὸ κάποια ἀνώτερη σκοπιά, ψηλότερα ἀπὸ τίς ἑχτρες τῶν φυλῶν μεταξύ τους, λίγοι βλέπουν μὲ οὐκὸ τὴν ἀνθρωπότητα σὰν ἓνα σύνολον ὄντων, πού ἐνῶ γιὰ μιὰ πρόσκαιρον μόνον ζωὴ ἐρχονται σ' αὐτὸν τὸν κόσμον καὶ ἐνῶ μποροῦσαν νὰ χαροῦν τὰ καλὰ του, — καθὼς ὑποφέρουν καὶ τίς τόσες πικρίας του, — αὐτὰ, κοινὰ καὶ ἀσυνλόγητα, καταγίνονται νὰ βγάλουν τὰ μάτια ἡ μιὰ ομάδα τῆς ἄλλης, σκοτώνοντας καὶ καταστρέφοντας σὲ μιὰ στιγμή ὅσα μὲ τόσο κόπον, αὐτὰ τὰ ἴδια πάλι καταπορεύσαν νὰ κάμουν! Οἱ λίγοι ὅμως αὐτοὶ μὴν πορεῖ καὶ πρὶν εἰσπλῆν ἐρχόμενη γενιά — ἡ σὴς ἐρχόμενες γενιές, ἂν δὲν φτάνῃ μιὰ — νὰ γίνουν

πολλοὶ καὶ σιγὰ - σιγὰ οἱ πολλοὶ, οἱ περὶ σότεροι. Ὡς, πὺς τότε θ' ἀλάξει ὁ ψὸς ὁ κόσμος! Ἀς δοῦμε τὸν ὅσον αὐτὸ θὰ μπορούσε ν' ἀρχίσῃ νὰ γίνετα.

ΖΕΦΥΡΟΣ ΒΡΑΔΥΝΟΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 163ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΕΥΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

[Ἰδε φυλλάδιον 8ον, σελ. 66.]

- 1.—Εἰς τὴν σελ. 61, στίχῳ α'. («Μυστηριώδης; Νήσος») λείπει ἡ λέξις **τράκι**.
- 2.—Εἰς τὴν σελ. 61, στ. γ', λείπει ἡ λέξις **βάθος**.
- 3.—Εἰς τὴν σελ. 62, στ. α', λείπει ἡ λέξις **κροατήρ**.
- 4.—Εἰς τὴν σελ. 62, στ. β', λείπει ἡ λέξις **πετρίδες**.
- 5.—Εἰς τὴν σελ. 63, στ. α', («Ἀθηναῖκα; Ἐπιστολὴ») λείπει ἡ λέξις **μέση**.
- 6.—Εἰς τὴν σελ. 63, στ. γ', («Ζωντανή φωνή») λείπει ἡ λέξις **κόβει**.
- 7.—Εἰς τὴν σελ. 64, στ. α', («Βενεττά») λείπει ἡ λέξις **λέγαμε**.
- 8.—Εἰς τὴν σελ. 64, στ. γ', λείπει ἡ λέξις **δρίζοντα**.
- 9.—Εἰς τὴν σελ. 65, στ. δ', («Ὁ φακὸς τοῦ μικροῦ Ἀρχιμδῆ») λείπει ἡ λέξις **βλέπει**.
- 10.—Εἰς τὴν σελ. 66, στ. α', («Ἡ διαπλάσις πρὸ 40 ἐτών») λείπει ἡ λέξις **δημοσιεύοντα**.
- 11.—Εἰς τὴν σελ. 67, στ. α', («Ἀλλήλογραφία») λείπει ἡ λέξις **ἀφιερῶση**.
- 12.—Εἰς τὴν σελ. 68, στ. α', («Τονόγραφος») λείπει ἡ λέξις **ἐνός**.

Μόνον ἀπ' ὅλους, ὁ Οὐράνιος Θόλος ἦν καὶ τὰς 12 λέξεις, ἀκριβέστατα, χωρὶς καμμίαν παραλλαγὴν. Ἄλλοι δεκατέσσαρες μετ' αὐτὸν, ἦσαν 11 λέξεις: Ἐξελίχθησαν πέντε διὰ τὰ Β' καὶ Γ' βραβεῖα — ἐκείνους πού ἐπλησίαζαν περισσότερον τὴν μὴ εὐρεθείσαν ἀκριβῶς λέξιν, ἡ πού ἔχον ὀλιγοτέρας παραλλαγὰς: εἰς τὰς ἄλλας, πού δὲν ἐσημείωναν δηλαδὴ δύο καὶ τρεῖς λέξεις διὰ κάθε ζητούμενην, ἀλλὰ τὴν εὐρεθείσαν ἀκριβῶς, ἀδιστακτικῶς, τοὺς δὲ ἄλλους ἐνέει ἐπέσασα εἰς τὸν Α' ἑπαινον, ἀλλὰ μὲ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν Εὐδοκίας. Β' ἑπαινον ἔδωκε εἰς ὅσους ἦσαν 10 ἢ 9 λέξεις. Γ' ἑπαινον εἰς ὅσους ἦσαν 8 ἢ 7. Καὶ Εὐφημον Μυστὴν εἰς τοὺς ἀπὸ 6 καὶ κάτω.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Οὐράνιος Θόλος [15 Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Παγκόσμιον Ὀνειρον [12 Ε].—Ἰασιβίθρας [12 Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀπόγονος τοῦ Καίσαρος [12 Ε].—Καλλιάντζαρος [12 Ε].—Νεαρός Ἰσπότης [12 Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ (ἐπίσης ἀπὸ [12 Ε] εἰς ἑκαστον): Ὑπεροσπιστής τῆς Ἐλευθερίας, Ἀθάνατο Ναυτάκι, Σανθὴ Πρίγκη-ποπούλα, Ναυτάκι τῶν Σπετσῶν, Φωτεινὴ Σάντρη, Μαθουσάλας, Σπάθη τοῦ Δαμοκλέους, Ἑλληνικὴ Φιλοξενία, Γέρω-Δημος.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ (ἀπὸ [10 Ε] εἰς ἑκαστον): Ἀπ. Μπαζοῖος, Ἀντ. Δ. Τσιώτης, Ν. Γ. Πόθος, Α. Ο. Κοντός, Σ. Γ. Νικολαΐδης, Ιω. Πελεκάνος, Κ. Ε. Μουσοῦρης, Ἰδεώδης Ἑλλάς, Φτωχὸ Χαμογελάει, Κερκυμένιος Θραναῦρος, Μυσσώτης, Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος, Αὐτὸς τῆς Ἡπείρου, Ἀθάνατος Δόξα, Στ. Ι. Μακρυμύχλος, Ἀγκάδι, Πατρίς τῶν Ἡ-

ρώων, Θρίαμβος τοῦ Δικαίου, Γενναῖον-ζὸς Στρατηλάτης, Φαιδρός, Νικητὴς τῆς Ἀθῆναι, Ἀθῶς, Σπ. Ζήσης, Π. Α. Ἀλεξοπούλος, Α. Ε. Ἀνδρόνικος, Μαρία Ν. Καλοῦρη, Ἀντ. Α. Πιτσιδῆς, Π. Α. Ψυλλοῦ, Ἀντ. Αθ. Δελγιάννης, Θ. Ι. Δογάνης, Σπ. Σκανδάλης, Ἀθῆνα Σκανδάλη, Σοφὸν Νῆς, Ἀρης, Νικητὴς τοῦ Κιλκίς, Ἰοῖς, Ναπολέον Α', Αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου, Ἀγνωστος, Συριακὴ Ἀῖρα, Διάττων Ἀστὴρ, Κόρη τῶν Κυμάτων, Τροίαν τοῦ Ποσειδῶνος, Ἑλλη-νικός Θρίαμβος, Θηλυκὸς Ἐφεδρος, Ἑλλη-νιστὸν Ἰδεώδες, Ἑθνικὴ Ἀναγέννη-σις, Τιάρκος.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ (ἀπὸ [8 Ε] εἰς ἑκαστον): Περσὸς Ἀγνωστος, Χρυσοορόδιον Συν-γενάκι, Φαῖδρα Χαμογελάει, Χρυσόφτερον Ἑλπίδα, Ἀγριόσπαια, Ταυγέτη, Ἑλλη-νιστὸν Στέμμα, Χρυσὴ Ἀκτίς, Ἐγγλεῖ-κα, Λευκὸς Ἀέρας, Χρυσὴ Κασδιά, Πει-ρατὴς τοῦ Αἰγαίου, Ἀφῆρης Κλωνάρι, Χρυσανθῆ, Μεσσηνιακὴ Ἀκτὴ, Ὑποκί-μης Ρετεντῶς, Φιλόπατρις Ἑλληνοπού-λα, Ἀληθινὸς Σῶρος, Ξενητεμένο Συριακί, Βαβαρομάχος Ἑλλάς, Ἀλ. Ἐμ. Δράκος, Ἀνδρειωμένος Κουραμπιές, Πατρίς, Πανελλήνιος Πόθος, Βουλγαρο-φάγος Ἑλληνα, Γυθειωτάκι, Κουκλίτσα, Πόση Γ. Καλλίρη, Θ. Γ. Γιαννιολοπού-λος, Κωνστ. Δ. Ἐλευθεροδιδάκης, Μαρ. Σταυριανοπούλου, Ζινέττα, Μπομπότα, Γυθειωτάκι, Ἑλένη Δ. Γιαννακοπούλου, Γ. Α. Γιαννακοπούλου, Πολυτίμη Λεω-πούλου, Ὀλγα Γ. Χιδιόγλου, Σ. Γ. Βλαστός, Ἀλεξάνδρα Α. Φούρα, Ἐμ. Βερ-νίκος, Μίνα Παπαζαφειροπούλου, Καλ. Παπαῖ, Ἀπ. Α. Κανέλλης, Στ. Ν. Σαρρί-δης, Μόσχα Δ. Μαΐστη, Δαφνοστεφῆς Βασιλεῦς, Ἀσπρος Κόρακας, Ἑλένη Χ. Παπαχριστοπούλου, Μεγάλη Ἑλλάς, Ἀλ-κίς, Μαργαρίτα τοῦ Ἀγροῦ, Κένταυρος, Ρέμβη, Μ. Ι. Βαγιάννης, Ἀνοιξιότιον Ἀεράκι, Ἀνέσπερος Δόξα, Ἡμέρα τῆς Ἐλευθερίας, Τουκομεριτῆς, Πρὸςφύς, Τερὸς Ἀγών, Σπ. Π. Νικολαΐδης, Δόξα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, Ἑλέα Χ. Φραγγιά, Θα-λασσοπούλι τοῦ Στόλου, Τραγοῦδι τῆς Λευτεριάς, Ἐωσφόρος, Στρατηλάτης τῶν Ἑλλήνων, Νίκη, Ἀσπρος Γάτος, Γῆ τῆς Ἑλλάδος, Ἐνδοξος Ὑδρα.

Δ' ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ (ἀπὸ [5 Ε] εἰς ἑκαστον): Φιλ. Ι. Ματῆς, Ἑλένη Ἡπί-τη, Ζωὴ Ἡπίτη, Κ. Α. Κροντηρᾶς, Ὑπε-ροσπιστής τῆς Σπάρτης, Δ. Ι. Καραμπά-τος, Δ. Θ. Μητρόπουλος, Ἰωάννα Θ. Μάρκα, Δοξασμένη Ἀθῆναι, Ἐγ. Χάρ-μαν, Ἀλβ. Βρίντεμαν, Ἡρώς Ἑλληνο-πούλα, Ἡρώς τῆς Γραβιάς Δ. Βακατά-της, Ἀπόκημιμος Βράχος, Κ. Β. Ἀδα-μίδης, Ἑλληνικὴ Γῆ, Α. Π. Μισοῦλ, Ἀγνῶντα Σ. Βουτσινά, Ν. Γ. Μαυρο-γεώργης, Ἑλληνα Νικητῆς, Πατρινοπού-λας, Ἀειδύς, Βύρ. Κ. Ἀστεριάδης, Μπα-ουτοκαπνισμένη Κυανόλευκος, Γ. Γ. Μαρκέτος, Ἐρμ. Μπουμπου, Γερμανοῦ-λας, Ἐριέττα Μπαουμαν, Ἐμ. Σ. Στεφανίδης, Ἰω. Δ. Νικολαΐδης, Ἀλ. Δ. Ἀλεξοπούλος, Κίμα τῆς Πατρίδος, Δοξασμένη Ἑλλάς, Σπ. Γονατῆς, Θαλασσοπόρος τῶν Κυκλά-δων, Ἡρώς Βελισσαρίου, Μιράντα, Κα-μέλια, Ἀστὴρ τῆς Ἐλευθερίας, Ν. Ι. Δε-λιδῆς, Μικρὸς Ἀρχαῖος, Χ. Α. Ἀντύπας, Ἀνδρείος Ἀνδρείος, Ἀντ. Ν. Θεοδοσιου, Ὑποβρύχιος Ἀμυνα, Ν. Α. Ἀντύπας, Σπ. Ι. Γεωργιάδης, Γλυκὸ Παρελθόν, Ἐφη-βος Ἐριμῆς.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

[Ἰδε Ὁμητοῦ Κεφ. ΙΒ']

α.) Παίγνιον

Ἐστὴν ἀπὸ τὸ Φτωχὸ Χαμογελάει

BA	TPA	ΠΩΝ	ZA
I	BOP	NI	NE
MA	OS	SOY	MO

Νὰ συναρμολογηθῶν αἱ τυλλαβαὶ αὐ-ται, ὥστε νὰποτελεσθῶν τὰ ὀνόματα πέν-τε μεγάλων νήσων τῆς Ἀσίας.

β.) Λογοπαίγνιον

Ἐστὴν ἀπὸ τοῦ Ἀρεως

Ποῖα πόλις ἐρωτᾷ ἓνα υἱὸν τοῦ Πριά-μου ἂν εἶνε αὐτός;

γ.) Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

Ἐστὴν ἀπὸ τὸ Θαλασσοπούλι τοῦ Στόλου Qu'il sème bon pain, récolte grain bon. Νὰ μετατεθῶν μερικαὶ λέξεις ὥστε νὰ-κατανοηθῇ ὁρθῶς ἡ παροιμία.

Δηλώσεις: Αἱ λύσεις — ὅσονδήποτε ζητημά-των τοῦ αὐτοῦ φυλλαδίου, — συνοδεύονται ἀπαραί-τητως ἀπὸ ἐνὸς μόνον δεκαλέπτου καθαροῦ γραμ-ματισμοῦ.

Λύσεις τοῦ 21ου φύλλου

α.) Θεμιστοκλῆς, Μίλ- γ.) ΟΔΕΟΝ
τιάδης, Λυκοῦργος, Κίμων. V A L E T
—β.) Μηδὲν πονηρὸν συ- T R O N G
νοικίης. (Μηδὲν, εἰπὼν, A N G I E
ἤρως, ἡ νίκη, σὺς.) E L E V E

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

Ἀθῆναι, 38, ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 2ας Μαΐου 1917.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΝΤΑΣ ΠΡΑΚΤΟΡΑΣ

Μὲ ὅλα ὅσα εἶπαμεν, μὲ ὅλας τὰς ἰδιαιτέρας μου ὑπομνήσεις, μερικὸν Πράκτορας ἐξακολουθοῦν ἀκόμη νὰ καθυστεροῦν τὰ ὀφειλόμενα. Δυστο-χῶς, οὐτε καὶ ἐγὼ, διὰ νὰ ἐξακολουθῶ καὶ ἐγὼ νὰ τοὺς στείλω λογαριασμοὺς καὶ νὰ τοὺς ἐνθυμίζω τὸ χρέος των, οὐτε εἰμὸς πλέον νὰ τοὺς περιμένω, διότι τὰ χρήματα αὐτὰ μοῦ χρει-άζονται. Τοὺς παρακαλῶ λοιπὸν, διὰ τελευταίαν φορὰν, νὰ μοῦ τὰ στείλουν. Καὶ τοὺς εἰδοποιῶ, ὅτι ἀπὸ τὸ προσεχὲς φύλλον, θὰρξίσω νὰ τοὺς ἐνθυμίζω τὸ χρέος των, μὲ τὸνομα των, διὰ τῆς Ἀλληλογραφίας: «Ὁ τὰδε μοῦ χρεώσται τόσα καὶ παρακαλεῖται νὰ τὰ στείλῃ». Ἄλλος τρό-πος δὲν μένει. Ὡστε ἄς πείσων.

Εἰς τὰποτελέσματα τῶν Εὐδοκίμων τοῦ 1916, παρέλειψα κατὰ λάθος τὸν Ἡρώα Βελισσαρίου, ὁ ὅποιος ἔλαβεν 63 Εὐδοκίας καὶ δικαιούται Εὐ-φῆμον Μνεῖας. — Παρέλειψα ἀκόμη τὰς Σατι-στικὰς τοῦ Ἰδίου Ἡρώος Βελισσαρίου καὶ τοῦ Διαβολάκι τοῦ Ἀρσενίου, διὰ τὰς ὁποίας ἔλα-βον ἐνὶ τῶν καθένα ἀπὸ [20Ε].

Νὰ σοῦ εἴπῃ, Φτωχὸ Χαμογελάει, ὁ νεο-γέννητος ἀνεψιός καὶ νῆριστεύς καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους Διαγωνισμοὺς, ὅπως εἰς αὐτοὺς τοὺς πέντε, Ὡστε τοῦ χρόνου ὃς ὃ ἔχωμεν σὰς; Ἀ-θῆνας; Τί καλὰ!

Ἐγχομαι περστικὰ στὸν μπαμπά, Μεσσηνιακὴ Ἀκτὴ. Ναι, αἱ ἀθηναῖκα ἐφημερίδες ἀπεφάσι-σαν νὰ ἐκδίδωνται εἰς τὸ ἑξῆς πάντοτε μονόφυ-λοι. Δὲν εἰσέχω ἀπὸ πότε θάρχισουν. Ἀλλὰ πρὸς τὸ παρόν, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὰς μνησθῇ καὶ ἡ Διπλάσις. Ὁ καιρὸς ὁδηγός.

Νὰ καὶ ὁ φίλος μου Δοξασμένη Ἀθῆναι. Τὸ ὄρατό του γραμματικὸν τὸ χρεώσται στὴν βρεχούμενη Πρωτομαχίαν. Ἀντὶ νὰ πᾶν στὸ

Μάη, ἐκάθησε στὸ σπῆτι καὶ μοῦ ἔγραψε. Μὰ τί Πρωτομαχία πέτος! Σὰν παραμονὴ Θεοφαιώνων. Ζοῦμε τελοσπάντων, Οὐράνιος Θόλε. Δὲν βλέ-πεις; σήμερον τ' Ἀποτελέσματα τῶν Λευκῶν Λέ-ξεων; Τὰ ὀνόματα δὲν εἶνε καὶ πολὺ ὀλιγώτερα ἀπὸ τὰ περσινὰ. Καὶ ὅμως πέτος; ἔχω μείνῃ μὲ τὸ ἓνα τρίτον τοῦ «ἐδάφους» μου. Τὸ ὅποιον σημαίνει διὰ τὸ ὅλγον αὐτὸ ἔδαφος, μὲ τὸ ἑσ-σπλάσμα σὰς, ἐκαλλιερῶνται τὸσον πολὺ, ὥστε νὰ ἔχῃ σχεδὸν τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ὅλου. Φαντα-σθῆτε λοιπὸν πόσον ζωηρὰ ὃς εἶνε ἡ κίνησις, ὅταν ὃς ἐλευθερωθῶν καὶ τὰλλα δύο τρίτα! Ἀλλὰ πότε; Κανεῖς δὲν τὸ ξέρει. Καὶ εἰ αὐτὸ τὸ ξεσπλάσμα πρέπει νὰ ἐξακολουθῇ.

Εὐχαριστῶ διὰ τὸ ξεσπλάσμα, Γλυκὸ Πα-ρελθόν. Εἶδες πὺς τὰ δυὸ ἐκείνα πατάκια, πού δὲν ἐνόησαν νὰ πετάξουν ἑστὰ γιὰ περιδοκί-κον, ἐγύρισαν παρακαλῶν τὰ νὰ ἐγγράψῃς, μολὶς ἐδίδασαν τὰ λίγα φυλλάδια μου πού τοὺς ἔδωσες; Ἐστὶ γίνεται πάντα καὶ ἔτσι ξεσπλάσθαι ὅποιος θέλει νὰ ἐνεργῇ.

Πολλὰ ὄρατα πράγματα δοῖται κανεῖς εἰς τοὺς παλαιούς μου τόμους, Ἀθη, καὶ μάλιστα ὀρατότερα καὶ περισσότερα ἀπ' ὅσα εἰμὸς ἐνὶ φαντασίῳ. Αὐτὰ πού ἐδίδασκες καὶ σ' ἐγὼ ἐ-τευσαν, εἶνε ἐν ἑλπίστῳ μέρος τῆς πλουσιω-τάτης αὐτῆς συλλογῆς. Καὶ διὰ νὰ ἔχουν ὅλοι μίαν ἰδέαν τοῦ πλούτου τῆς καὶ μίαν ὀδηγίαν διὰ τὰς παραγγέλλας των — τώρα μάλιστα πού ἐρχονται διακοπαί — ὃς τυπώσω ἓνα ἐκτενέστα-τον καὶ λεπτομερέστατον Τιμοκατάλογον τῶν βιβλίων καὶ τῶν τόμων τῆς Διαπλάσεως, φυλ-λάδιον ἀπὸ πολλὰς σελίδας, μὲ τὰ κυριώτερα περιεχόμενα κάθε τόμου καὶ μὲ ὅλα τὰ σχετικά. Καὶ ὃς σὰς τὸν στείλω μόλις τυπωθῇ.

Συλλυπηθῆτε τὴν Ἐορμὴν Βαροκοῦλα. Ἐ-χασε αὐτὰς τὰς ἡμέρας τὸ πιστότατον, τὸ εὐγε-νικότατον καὶ ἀγαπημένον σκυλάκι τῆς, τὸν Πύρ. Μὲ τί συγκίνησι μοῦ περιγράφει τῆς τελευταῖες τὸν στίμης! Μ' ἔκαμε νὰ τὸ λυπηθῶ σὰν ἄνθρωπον.

Σοῦ εἴπεται τὸ δραβείον σου, Θαλασσοπού

